

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0425U000328

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-09-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сопіна Олена Михайлівна

2. Olena Sopina

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 12.00.07

Назва наукової спеціальності: Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-10-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Головне Управління Національної поліції в Харківській області

Код за ЄДРПОУ: 40108599

Місцезнаходження: вул. Жон Мироносиць, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.700.01

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.39

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правові засади протидії незаконному обігу вогнепальної зброї в Україні
2. Administrative and legal principles of combating illegal trafficking of firearms in Ukraine

Реферат:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення та запропоновано нове вирішення наукового завдання, яке полягає у визначенні сутності та особливостей адміністративно-правових засад протидії незаконному обігу вогнепальної зброї в Україні, а також шляхів їх удосконалення. Визначено, що адміністративно-правова протидія незаконному обігу вогнепальної зброї – це цілісна, комплексна система, яка охоплює правове регулювання, профілактику, контроль, притягнення до відповідальності, інформаційний супровід і міжвідомчу координацію з метою зменшення масштабів незаконного поширення зброї, запобігання загрозам публічній безпеці та забезпечення стабільного функціонування правопорядку в державі. Це багатокомпонентне явище поєднує правові, організаційні, управлінські та профілактичні заходи, що реалізуються в межах адміністративного законодавства для профілактики, виявлення, припинення та усунення причин правопорушень у сфері обігу зброї. Аргументовано, що незаконний обіг вогнепальної зброї є складним, багатовимірним і динамічним явищем, що виявляється у її незаконному виготовленні, придбанні, переробці, ремонті, зберіганні, носінні, використанні, передачі, збуті тощо і безпосередньо

впливає на рівень національної безпеки, правопорядок і стабільність у державі. Його специфіка полягає не лише в загрозі, яку становить володіння зброєю особами, що не мають законних підстав на нього, але й у тісному зв'язку з іншими правопорушеннями – організованою злочинністю, тероризмом, контрабандою тощо. Високий рівень латентності цього явища суттєво ускладнює його виявлення, припинення та притягнення винних до відповідальності. Констатовано, що правові засади протидії незаконному обігу вогнепальної зброї в Україні визначено комплексом нормативно-правових актів, і ця нормативна база формується на перетині конституційних, кримінально-правових та адміністративно-правових норм. Обґрунтовано, що правову основу протидії незаконному обігу вогнепальної зброї переважно становлять адміністративно-правові норми, які встановлюють чіткі правила поведінки з вогнепальною зброєю, регламентують процедури її придбання, реєстрації, носіння та зберігання, визначають порядок функціонування дозвільних органів, а також встановлюють відповідальність за порушення цих правил. Завдяки гнучкості адміністративно-правових механізмів держава має змогу швидко реагувати на безпекові виклики, запроваджувати тимчасові обмеження, адаптувати національне правове регулювання до міжнародних стандартів та вживати профілактичних заходів.

2. The thesis provides a theoretical generalisation and proposes a new solution to the scientific problem, which consists in determining the essence and features of the administrative and legal principles of combating the illegal circulation of firearms in Ukraine, as well as ways to improve them. It has been determined that the administrative and legal counteraction to the illegal circulation of firearms is a holistic, complex system that includes legal regulation, prevention, control, prosecution, information support and interdepartmental coordination in order to reduce the scale of the illegal spread of weapons, prevent threats to public safety and ensure the stable functioning of law and order in the state. This multi-component phenomenon combines legal, organisational, managerial and preventive measures implemented within the framework of administrative legislation to prevent, identify, stop and eliminate the causes of offences in the field of weapons circulation. It has been argued that the illicit trafficking of firearms is a complex, multidimensional and dynamic phenomenon, manifested in their illegal manufacture, acquisition, processing, repair, storage, carrying, use, transfer, sale, etc., and directly affects the level of national security, law and order and stability in the state. Its specificity lies not only in the threat posed by the possession of weapons by persons who do not have legal grounds for it but also in its close connection with other offences – organised crime, terrorism, smuggling, etc. The high level of latency of this phenomenon significantly complicates its detection, cessation and bringing the perpetrators to justice. It has been stated that the legal principles of combating the illicit trafficking of firearms in Ukraine are determined by a set of regulatory legal acts, and this regulatory framework is formed at the intersection of constitutional, criminal law and administrative law norms. It has been substantiated that the legal basis for combating the illicit trafficking of firearms is mainly administrative and legal norms that establish clear rules for handling firearms, regulate the procedures for their acquisition, registration, carrying and storage, determine the procedure for the functioning of licensing bodies, and also establish responsibility for violations of these rules. Thanks to the flexibility of administrative and legal mechanisms, the state is able to quickly respond to security challenges, introduce temporary restrictions, adapt national legal regulation to international standards and take preventive measures.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Сопіна О. М. Правові засади протидії незаконному обігу вогнепальної зброї. Право.ua. 2016. № 3. С. 258-264.
- 2. Сопіна О. М. Поняття адміністративно-правової протидії незаконному обігу вогнепальної зброї. Наше право. 2017. № 4. С. 297-302.
- 3. Сопіна О. М. Сутність та особливості незаконного обігу вогнепальної зброї як об'єкту адміністративно-правового впливу. Європейські перспективи. 2023. № 3. С. 301-307. DOI: <https://doi.org/10.71404/EP.2023.3.42>
- 4. Sopina O. System of entities combating illegal circulation of firearms and the specific features of their administrative and legal status. Legal, economic sciences and practices. 2024. № 13. Pp. 44-47 (Hungary). URL: https://lesp.hu/wp-content/uploads/2025/09/11-Olena-Sopina_13_2024_p-44-47.pdf
- 5. Сопіна О. М. Адміністративно-правові засоби протидії незаконному обігу вогнепальної зброї. Європейські перспективи. 2025. № 1. С. 477-483. DOI: <https://doi.org/10.71404/EP.2025.1.67>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U105131

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Музичук Олександр Миколайович

2. Oleksandr M. Muzichuk

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8367-2504

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Червяков Олександр Іванович

2. Oleksandr I. Chervyakov

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6456-9963

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 20001289

Місцезнаходження: вулиця Мироносицька, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Служба безпеки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Миколенко Олександр Іванович

2. Oleksandr I. Mykolenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сокурєнко Валерій Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сокурєнко Валерій Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Абламський Сергій Євгєнович

Реєстратор

Юрєнко Тєтяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна